
21.12.2017

Eestis tegutsevate fondivalitsejate hallatavate varade maht kasvas, kuid vähem kui esimeses kvartalis. 2017. aasta teises kvartalis lisandus 40 miljonit eurot, varade kogumaht püsib 5,6 miljardi euro ringis. Enamiku sellest moodustasid investeerimisfondid, mille maht oli teise kvartali lõpus 4,2 miljardit eurot.

Kõige enam kasvas kohustuslike pensionifondide turuväärtus, mis kerkis kvartaliga 2,6% ja ulatus 3,4 miljardi euroni. Eesti fondivalitsejatele on lisaks enda fondide valitsemisele oluliseks äriiiniiks allhanke korras investeringute juhtimise teenuse osutamine välismaistele fondidele. Kõnealune hallatavate varade maht vähenes teise kvartaliga 0,1 miljardi euro võrra, ühe miljardi euroni.

Teises kvartalis läksid 4Times Capital AS, AS United Asset Management ja FB Asset Management üle leebemale järelevalverežiimile. Sellest tulenevalt vähenes Eesti tegutsevate fondivalitsejate koguarv 15-lt 12-le.

Fondivalitsejate varade kogumaht on kahanenud neljandat kvartalit järjest. 2017. aasta teise kvartaliga vähenes koondbilansimaht 0,4 miljonit eurot ja moodustas kvartali lõpuks 124,8 miljonit eurot. Põhjuseks oli muu seas fondivalitsejate poolt dividendide maksmine.

Fondivalitsejate maksude eelne kasum oli teises kvartalis 4,6 miljonit eurot, mida on üle miljoni euro vähem kui esimeses kvartalis. Kui esimeses kvartalis toetas kasumi kasvu tavapärasest suurem finantstulu, siis teise kvartali tulemiks oli investeerimiskahjum. Eelkõige vähenes finantsinvesteeringute väärtus.

Teises kvartalis kujunes oluliselt väiksemaks ka fondivalitsejate tulumaksu kulu, mistõttu jäi sektori puhaskasum esimese kvartaliga umbes samale tasemele: 4,2 miljonit eurot. 2017. aasta esimese poolaasta omakapitali tulukus aasta baasile viiduna oli 15% (2016. aastal oli 16%).

Fondivalitsejatele seatud usaldatavusnõudeid täitsid teise kvartali lõpus kõik turuosalised. Lisaks täitsid kõik kohustuslike pensionifondide valitsejad neile kehtivat oma osakute omamise nõuet. Fondivalitsejate omakapitalitehingute tõttu vähenes sektoris omavahendite nõude kaetus 547%lt 516%ni.

Peamised arengusuunad ja riskid

- Aasta alguses jõustunud uue investeerimisfondide seaduse kohaselt pidid tegutsevad fondivalitsejad hiljemalt juuli alguses teavitama Finantsinspektsiooni, millise fondivalitsejana nad edaspidi tegutsevad. Neli fondivalitsejat teavitas otsusest üle minna seaduse võimaldatud leebemale järelevalverežiimile. Üleminek avaldas muu hulgas mõju fondivalitsejate mitteavalike alternatiivfondide mahtude arvestusbaasile.
- Kehtima hakanud madalamate kapitalinõuete tõttu jätkus fondivalitsejate poolt vabanenud kapitali väljavõtmine mh aktsiakapitali vähendamise teel.
- Fondivalitsejate sektori tulukus ja kapitalitootlus on head, koondbilansis on suur osakaal likviidsetel varadel. Suurimat riski – tururiski – kannavad oma fondidesse tehtud investeeringud.
- Alates 28. septembrist on Nordea Pensions Estonia ASi ainuomanik Luminor Bank AS. Uued omanikud ei plaani fondivalitseja ärimudelit muuta.